

f

eridas

John Norman

GORO KARALIAI ŽYNIAI

488

PASAULINĖS FANTASTIKOS AUKSO FONDAS

Knygute.lt

John Norman
GORO KARALIAI ŽYNIAI
Fantastinis romanas

Kitados Terlas Kebotas gyveno Žemėje.
Vėliau jis tapo garsiu Goro planetos
karžygiu. Tačiau dabar jis liko vienišas jo
miestas sugriautas, jam brangūs žmonės
dingę. Visa tai buvo padaryta Goro
planetos karalių žynių valia. Joks žmogus
iki šiol nematė šių galingiausių Goro
būtybių. Sklido gandai, kad karaliai žyniai
gyvena Sardaro kalnuose. Ten ir išsiruošė
keliauti Terlas Kebotas...

Iš anglų kalbos vertė VLADA BAUBONIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
488 tomas. Serija įkurta 1990m.

John Norman PRIEST-KINGS OF GOR
New York, Ballantine books, 1989

Copyright © by John Norman, 1971

Cover art copyright © by R.K. Post

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2011
Elektroninė versija © Knygute.lt, 2016

1. EN KARO MUGĖ

Aš, Terlas Kebotas, žmogus kilęs iš Žemės, esu jau pažįstamas su Gore karaliaujančiais žyniais.

Tai įvyko 10 117 metais nuo Aro miesto įkūrimo, En Karo mėnesio pabaigoje: aš atėjau į Goro planetoje esančius Sardaro kalnus ir įžengiau į karalių žynių salę.

Prieš keturias dienas iki šio įvykio, sėdėdamas ant sparnuoto gyvūno tarno nugaros, pasiekiau juodą aptvarą, gaubiantį paslaptingus Sardaro kalnus, pasipuošusius ledinėmis karūnomis. Šie kalnai buvo skirti valdantiešiems Goro žyniams ir uždrausti žmonėms, mirtingiesiems iš kūno bei kraujo.

Savo tarną, milžiniško dydžio panašų į vana-gą jojamą gyvūną, nubalnojau ir paleidau: jis negalėjo manęs lydėti iki pat Sardaro. Sykį jau mėginau perskristi per aptvarą ir patekti į kal-nus, todėl neketinu daugiau to pakartoti. Tą-kart gyvūnas pateko į kažin kokių nematomų, nevaldomų jėgų lauką. Tikriausiai tai paveikė vidinės tarno ausies mechanizmą, nes gyvūnas staiga pasijuto negalintis skristi, prarado ori-entaciją, sutriko, ėmė blaškytis ir nukrito ant

žemės. Mano žiniomis, joks Goro gyvūnas negali prasiskverbti į Sardaro kalnus. Patekti tenai gali tik žmonės, tačiau niekas iš ten pabuvousių atgal nesugrįžta.

Man nesinorėjo paleisti ištikimo tarno. Tai puikus paukštis - stiprus, protingas, drąsus, ištikimas. Keista, bet man atrodė, jog tarnas irgi prisirišo prie manęs. Sugebėjau jį nuvyti šalin tik šiurkščiais žodžiais, bet kai jis, nustebejęs ir, regis, įsižeidęs, nutolo nuo manęs, aš staiga pravirkau.

Iki En Karo mugės buvo visai netoli, ir neilgai trukus jau lėtai žingsniavau tarp palapinių, krautuvėlių, kioskų, paviljonų... link aukštų juodų vartų, apkaltų variu, už kurių buvo pats Sardaras, šito pasaulio dievų, karalių žynių, buveinė.

Mugėje man teks kiek užtrukti: reikia nusipirkti maisto kelionei po Sardarą, be to, turiu perduoti kažkokiam raštininkų kastos nariui paketą, kuriame jis ras pasakojimą apie pastarųjų mėnesių įvykius Tarnos mieste. Mano manymu, šiuos įvykius tikrai verta paminėti. *(Suprantama, čia kalbama apie neseniai išleistą rankraštį "Goro tremtinys". Iš Keboto pastabos aiškėja, jog jis nieko nežinojo apie rankraščio likimą. Beje, "Goro tremtinio" pavadinimas -*

mano idėja, o ne Keboto. Tą patį galima pasakyti ir apie pirmąją knygą "Goro raitelis", ir apie šitą, būsimąją knygą, kuri vadinsis "Goro karaliai žyniai". Nežinia kodėl, bet Kebotas niekada nesugalvoja pavadinimų savo rankraščiams. Turbūt mano, jog tai nėra dėmesio vertos knygos, o tik asmeniniai užrašai, skirti daugiau sau nei kitiems. Beje, pasakojimas apie tai, kaip į mano rankas pateko "Goro tremtinio" rankraštis patalpintas šioje knygoje, kurią man pavyko išleisti. Pakanka pasakyti, jog pastarojo rankraščio originalą, kaip ir visus kitus jo kūrinčius, man perdavė mano bičiulis, jaunas advokatas Harisonas Smitas. Smitas asmeniškai pažinojo Kebotą. Jiedu pirmą sykį susitiko Naujojoje Anglijoje prieš septynerius metus, o po to Niujorke. Pirmąjį pasakojimą apie "Goro raitelį" Kebotas perdavė Smitui, o pats netrukus paslaptinai dingo... O šis, jau trečiasis rankraštis, pasak Smito, pateko pas jį irgi paslaptinomis aplinkybėmis. Panašiai nutiko ir su antruoju rankraščiu. Aš nuoširdžiai apgailestauju, kad neturėjau garbės asmeniškai pažinoti Keboto. Suprantama, toks žmogus realiai egzistuoja. Esu tuo įsitikinęs. Arba bent jau kažkada egzistavo... Aš kruopščiai patikrinau visus duomenis. Paaiškė-

jo, jog Terlas Kebotas tikrai užaugo Bristolyje, mokėsi nedideliame koledže Oksforde, kuris minimas pirmojoje knygoje... Žodžiu, patikrinau viską, ką buvo įmanoma patikrinti. Be šių duomenų jūsų dėmesiui pateikiamas tik paties Keboto pasakojimas, kurį man perdavė Hari-sonas Smitas. Suprantama, jūs galite tuo pa-sakojimu tikėti arba netikėti. - Dž. N.)

Norėtusi kitu laiku ir kitokiomis aplinkybėmis dar sykį apsilankyti mugėje: apžiūrėti prekes, išgerti mugės tavernose, paplepėti su prekei-vious, sudalyvauti įvairiose rungtyne. Panašios mugės suteikia nuolat besivaidijantiems Goro piliečiams unikalią galimybę susitikti vieniems su kitais taikioje aplinkoje.

Goro miestai palaiko ir laimina panašias mu-ges. Kartais tokie susibūrimai padeda išspręsti teritorinius bei prekybinius ginčus, nes įgalio-tieji skirtingų miestų asmenys čia gali susitikti visai atsitiktinai tarp paviljonų.

Be to, gydytojų bei statybininkų kastų atsto-vai turi unikalią galimybę tokiose mugėse da-lintis informacija su kastos broliais net tuo at-veju, jeigu jų miestai priešiški vienas kitam. O raštininkų kastos žmonės susirenka mugėje apžiūrėti savo bendraminčių rankraščius ir juos aptarti.

Mano mažasis draugas, Tornas iš Ko-Ro-Bos, (jis priklauso raštininkų kastai) keturis kartus lankėsi panašiose mugėse. Jis man gyrėsi sugebėjęs įrodyti, jog septyni šimtai aštuoni raštininkai iš penkiasdešimt septynių miestų niekam tikę... Prisipažinsiu, negalėčiau patvirtinti, jog tai tikslūs faktai - man regis, Tornas, kaip ir daugelis jo kastos atstovų, linkęs fantazuoti. Retsykiais jis pernelyg optimistiškai "nutapo" savo paties praeities nuopelnus. Tarp kitko, taip ir nesugebėjau suprasti, kaip raštininkų kastoje nustatomas nugalėtojas. Kažkodėl esu įsitikinęs, jog kiekvienam iš besivaržančiųjų atrodo, jog nugalėjo būtent jis... Kur kas paprasčiau nustatyti nugalėtoją mūsų, karių, kastoje - čia pralaimėjusysis dažniausiai guli po nugalėtojo kojomis sužeistas arba negyvas. Kita vertus, raštininkų varžytuvėse liejasi nematomas kraujas, ir garbingi kariai išsiskirsto keiksnodami savo priešininkus bei rikiuodami pajėgas rytdienos mūšiu.

Ilgėjausi Torno ir maščiau, ar dar kada nors pavyks su juo susitikti. Įsivaizdavau, kaip jis susijaudinęs puola kokį nors dulkėto ritinio autorių, ryžtingu judesiu nubloškia nuo jo stalo rašalinę, įnirtingai tarsi paukštis plėšrūnas užšoka ant stalo ir paskelbia, kad jo priešinin-

kas pagarsino mintį, kuri jau buvo užrašyta šimtmečio senumo rankraštyje; kaip jis nusivalo nosį apsiausto skvernu, visas virpėdamas prieina prie židinio, kuriame tarp anglių rusena rankraščio likučiai...

Tornas galėjo būti bet kur, nes Ko-Ro-Bos gyventojus žyniai išblaškė po visą planetą. Privalau susirasti jį mugėje, suprantama, jei jis čia. Tačiau negaliu jam pranešti apie savo buvimo vietą, nes Ko-Ro-Bos gyventojai neturi teisės susitikti vieni su kitais. Niekada! Tokia viešpataujančių žynių valia! Ir man nesinorėjo kaip nors pakenkti mažajam raštininkui. Be mažyčio karingojo, drąsaus, ekscentriško Tor-no Goro planeta atrodytų apgailėtina...

Aš šyptelėjau. Jei sutiksiu jį, vaikiną, be abejonės, panorėsi drauge su manimi keliauti į Sardaro kalnus, nors pats puikiai supranta, jog tenai jo laukia mirtis. Tuomet man teks surišti Torną jo paties mėlynu apsiaustu, numesti kur nors į griovį ir pasprukti nuo jo. O gal būtų saugiau įmesti į šulinį? Per savo gyvenimą Tornui teko pabuvoti ne viename šulinyje, todėl niekas nenustebs, išvydęs tą vaikiną besikapanojantį dar vieno šulinio dugne.

Beje, mugės paklūsta prekybos įstatymams, jas "maitina" mokesčiai. Komercinės panašių

mugių galimybės nemenkos; didesnės jos galbūt tiktai Aro miesto Monetų gatvėje. Ir nėra ko stebėtis - juk Goro miestai savo teritorijose gyvena pagal prekybos dėsnius, dažnai nukreiptus netgi prieš paties miesto piliečius. Jei mugės to nedarys, jos, savaime suprantama, bus uždarytos.

Užsiminiau apie varžybas... Jos čia taikios; bent jau ginklai tikrai nenaudojami. Iškrivintas kardas - nusikaltimas karalių žynių skelbiamoms tiesoms. Turiu pastebėti, jog savo teritorijoje žyniai kur kas pakantesni besiliejančiam kraujui.

Nors mugėse kraujo praliejimas netoleruojamas, tačiau Goro planetoje mirtini susirėmimai pasitaiko neretai. Kai kuriuose miestuose jie gana populiarūs, ypač tarp nusikaltėlių bei nuskurdusių sėkmės karių. Čia siūlomi prizai - amnestija arba auksas... Grumtynes finansuoja siekiantys populiarumo miestų turtuoliai. Kartais tai būna prekeiviai - tokiu būdu jie reklamuoja savo prekes; kartais teismo procesų dalyviai, mėginantys pakeisti teisėjų požiūrį į save; dažnai tame dalyvauja ubarai ar pašventintieji, trokštantys tiesiog palinksminti minią. Tokios mirtinos grumtynės ypač populiarios Aro mieste, kur jas palaiko net pašventintųjų

kastos atstovai - tarpininkai tarp karalių žynių ir paprastų žmonių. Nors, manau, šitie pašventintieji žino apie valdančiuosius žynius ne ką daugiau nei eiliniai Goro planetos gyventojai. Reikia paminėti, jog Aro mieste tokios mirtinos grumtynės buvo uždraustos po to, kai miesto valdytoju tapo Kazrakas iš Porto Karo. Beje, toks poelgis nepadidino jo populiarumo tarp galingos pašventintųjų kastos narių.

Man malonu pranešti, jog mugėse pačios pavojingiausios varžybos - tai imtynės, bėgimas, ieties metimas, šaudymas iš lanko. Kituose konkursuose jėgas išmėgina poetai, aktoriai, choristai... Kadaisė turėjau draugą - Andreą iš Toro miesto, kuris priklausė poetų kastai. Vienoje mugėje jaunuolis laimėjo taurę pilną aukso...

Turbūt nereikia net priminti, jog mugės metu miesto gatvėse gausu žonglierių, akrobatų, lėlininkų, kurie toli nuo savo teatrų linksmina publiką, rinkdami minios numestas varines monetas.

Šičia galima nusipirkti ko tik širdis geidžia. Praėjau pro audinius, vilną, šilką, nérinius, dirbinius iš vario bei molio. Mačiau pardavinėjant vyną, kilimus, gobelenus, druską, grūdus, ginklus, balnus, žiedus, vėrinius, apyrankes,

diržus, lempas, vaistus, mėsą... Stabtelėjau ties įdomiais gyvūnais, primenančiais Goro sparnuočius tarnus; ties tarlarionais, prijaukintais driežais; ties grandinėmis sukaustytais vergais - vyrais bei moterimis.

Mugės teritorijoje galima pirkti ir parduoti vergus, todėl vergų pirkliai šiose apylinkėse klesti. Panašių prekių pasiūla šiose vietovėse tikrai didžiulė. Žmonės iš visų planetos miestų čia lankosi nevaržomi - kiekvienas Goro gyventojas (tokia žynių valia!) bent kartą gyvenime privalo pamatyti Sardaro kalnus. Masinis plūdimas į Sardarą, kuris, pasak pašventintųjų, džiugina valdančiųjų žynių širdis, nulemia gražuolių pasiskirstymą tarp konkuruojančių miestų. Vilkstines lydintieji vyrai dažnai žūva, gindamiesi nuo piratų arba išsilaksto, tačiau karavano moterų lemtis visai kitokia. Išrengtos, paženklintos nelaisvės antkakliais, jos žingsniuodavo paskui karavaną, o kartais netgi privalėjo tempti krovinius. Tai irgi buvo žynių potvarkis: jie norėjo, kad kiekviena Goro moteris bent sykį gyvenime paliktų savo namų sienas ir patirtų vergės dalią arba rizikuotų tapti piratų bei plėšikų grobiu.

Suprantama, karavanai buvo gerai ginkluoti, tačiau piratai bei plėšikai susijungdavo į di-

džiulius būrius ir tapdavo galinga jėga. Be to, neretai vieno miesto kariai užpuoldavo vilkstines iš kitų miestų. Šitoks elgesys dar labiau skatino nesutarimus tarp Goro miestų.

Tokios mintys kilo mano galvoje po to, kai pamačiau kelis vyrus iš Porto Karo, vedančius dvi dešimtis neseniai vergės ženklų pažymėtų merginų. Beje, kai kurios iš jų netgi labai gražios. Visos jos buvo kilusios iš Koso, salų miesto, ir pagrobtos tiesiog jūroje. Jų laivas, be abejo, sudegintas ir paskandintas... Merginų grožybės nedviprasmiškai pateiktos smalsiems zujančių aplinkui pirkėjų žvilgsniams. Merginos išrikiuotos vienoje linijoje, sujungtos prie kaklų pritvirtinta grandine, kiekvienos jų rankos surištos už nugaros. Kada galimas pirkėjas stabtelėdavo šalia vienos iš vergių, barzdotas plėšikas iš Koso bakstelėdavo jai botagėliu. Mergina pakeldavo galvą ir nuolankiai ištardavo ritualinę vergės frazę: "Nupirk mane, šeimininke"... Jos turėjo ateiti iki Sardaro, kaip laisvosios moterys, ir įvykdyti žynių norus, tačiau keliauja vergiškai surakintos bei pažemintos...

Aš nusukau akis į šalį. Mano misija kaip tik susieta su valdančiaisiais Goro planetos žyniais. Atvykau į Sardarą norėdamas susitikti su

mistiniais karaliais, kurių neregėta galybė įtakoja Goro miestų bei žmonių likimus. Kalbama, jog čionykščiai žyniai žino viską, kas vyksta žmonių pasaulyje, ir tik rankos kilstelėjimu geba sutelkti į vieną kumštį visą Visatos galią. Pats turėjau galimybę tuo įsitikinti. Du sykius valdančiųjų žynių laivas pagrobė mane ir atgabeno iš Žemės į Goro planetą; mačiau jų daromus stebuklus, stebėjau, kaip jie sunaikina miestus bei juose gyvenančius žmones.

Kalbama, jog žyniams paklūsta ir fizinė erdvė, ir žmogiškosios emocijos; jie geba kontroliuoti elementariųjų dalelių judėjimą, pačią trauką, jie įtakoja žmonių širdis... Taip kalbama, tačiau aš kai kuriais iš šitų teiginių abejoju. Keliaudamas į savo mylimą Ko-Ro-Bos miestą sutikau žynių pasiuntinį, kuris drįso nepaklusti savo valdovų valiai. Apžiūrėjęs sudėgusią jo kaukolę, aptikau auksinius laidus. Valdantieji žyniai sunaikino nepaklusnųjį, atliko savo juodą darbą paprastai, be jokių skrupulų, kaip kad mes kasdieną užsirišame batraiščius... Bet svarbiausia - šitas žmogus sugebėjo nepaklusti žyniams, nors puikiai žinojo, kas jo laukia! Jis pasirinko laisvę, ir ta laisvė atvedė nelaimėlį prie pragaro vartų. Pasipriešinęs žynių galybei, jis mirė nenugalėtas, mirė

baisia, bet kilnia mirtimi.

Priklausau karių kastai. Mūsų kodekse teigiama, jog garbinga mirtis gali būti tik kovoje, tačiau po šio įvykio aš tuo suabejojau. Mano kelyje sutiktas žmogus mirė tikrai garbingai; jis išmokė mane, jog išmintis bei teisingumas gali egzistuoti ne tik kariškių kodekse.

Ir dabar keliauju pas valdančiuosius žynius su paprasta, žmogiška misija. Dėl man nežinomų priežasčių jie sunaikino mano miestą Ko-Ro-Bą ir išblaškė po visą Goro planetą jo gyventojus. Nežinau, kas nutiko mano tėvui, draugams, nežinau, kur likimas nubloškė mano mylimąją Taleną, buvusio Aro miesto ubaro Marleno dukterį - mano mielą, švelnią, siautulingą, pašėlusią, nuostabią moterį, mano ištikimą palydovę, kuri ligi šiol lanko mane pačiuose saldžiausiuose sapnuose.

Taip, aš tikrai turiu neišspręstų reikalų su Goro planetos karaliais žyniais.

2. SARDARE

Žiūrėjau į ilgą plačią gatvę. Ji baigėsi didžiuoliais rąstiniais vartais. Už jų matėsi grėsmingai juodos, paslaptingos, nepasiekiamos Sardaro uolos....